

Postopki v primeru izgube zaposlitve

Goran Lukič, ZSSS, december 2015

Prijava pri Zavodu RS za zaposlovanje

V evidenco brezposelnih oseb se lahko prijavite, če iščete zaposlitev in ste zmožni za delo, aktivno iščete zaposlitev in ste jo pripravljene sprejeti ter

- ▶ niste v delovnem razmerju;
- ▶ niste samozaposleni;
- ▶ niste poslovodna oseba v osebni družbi;
- ▶ niste poslovodna oseba v enoosebni družbi d.o.o. ali zavodu;
- ▶ niste pokojninsko in invalidsko zavarovani kot kmetje;
- ▶ niste upokojenci;
- ▶ nimate statusa udeleženca izobraževanja odraslih, mlajšega od 26 let, statusa dijaka, vajenca ali študenta.

V evidenco brezposelnih se lahko prijavite tudi:

- ▶ če se izobražujete ob delu, na podlagi katerega ste bili vključeni v zavarovanje za primer brezposelnosti, in se prijavite pri Zavodu zaradi uveljavitve pravice do denarnega nadomestila ter boste aktivno iskali zaposlitev ob nadaljevanju izobraževanja;
- ▶ če imate status udeleženca izobraževanja odraslih in ne izpolnujete pogojev za pridobitev denarnega nadomestila, vendar ste starejši od 26 let;
- ▶ če ste tujec s prostim dostopom do slovenskega trga dela: družinski član slovenskega državljana, državljan držav EU, EGP ali Švicarske konfederacije, družinski član državljanov EU, EGP, Švicarske konfederacije, ki nima državljanstva, tujec z dovoljenjem za stalno prebivanje, begunec, tujec s statusom rezidenta za daljši čas v drugi državi EU, tujec slovenskega rodu do tretjega kolena v ravni vrsti in zakonito prebivate v Republiki Sloveniji;
- ▶ če ste tujec, ki izpolnjuje pogoje za pridobitev denarnega nadomestila med brezposelnostjo;
- ▶ če ste tujec, ki je žrtev trgovine z ljudmi ali žrtev nezakonitega zaposlovanja, oseba s subsidiarno zaščito,
- ▶ če imate veljavno osebno delovno dovoljenje (razen z veljavnostjo enega leta za samozaposlitev) ali
- ▶ če imate modro karto EU in izpolnujete pogoje za pridobitev osebnega delovnega dovoljenja

Prijava v evidenco iskalcev zaposlitve

Pri Zavodu za zaposlovanje se lahko prijavite v evidenco iskalcev zaposlitve, če ste:

- ▶ zaposleni,
- ▶ samozaposleni,
- ▶ upokojeni, gospodinjec, dijak, študent ali drugače delovno neaktivni
- ▶ oziroma je **vaša zaposlitev ogrožena**, ker:
  - ▶ vam je delodajalec vročil redno odpoved pogodbe o zaposlitvi,
  - ▶ vam bo pogodba o zaposlitvi prenehala veljati v roku 3 mesecev
  - ▶ in potrebujete informacije o trgu dela in zaposlovanju ter pomoč pri iskanju zaposlitve.

Kako se prijavim?

Pri Zavodu za zaposlovanje se lahko prijavite:

- ▶ preko [elektronske prijave](#);
- ▶ osebno na [uradu za delo](#), ki si ga sami izberete;
- ▶ po pošti na [urad za delo](#), pri katerem se želite prijaviti, pošljete [obrazec Prijava v evidencobrezposelnih oseb](#) oziroma [obrazec Prijava v evidenco iskalcev zaposlitve](#);
- ▶ po pooblaščenцу oziroma osebi, ki jo pooblastite za določena dejanja ali postopke.

Kdaj se prijavite?

- ▶ Pri Zavodu se lahko prijavite v evidenco brezposelnih oseb po prenehanju delovnega razmerja.
- ▶ V evidenco iskalcev zaposlitve se kot iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena, prijavite po vročeni redni odpovedi pogodbe o zaposlitvi ali ko je do poteka pogodbe za določen čas še 3 mesece ali manj.
- ▶ Če želite uveljavljati pravico do denarnega nadomestila za brezposelnost, se morate v **30 dneh po prenehanju obveznega zavarovanja** prijaviti in vložiti zahtevo za pridobitev pravice.

Katere dokumente je potrebno predložiti ob prijavi?

- ▶ Veljaven osebni dokument in
- ▶ izpolnjen ter podpisan obrazec prijave.
- ▶ Zaradi pridobitve podatkov o delovni in zavarovalni dobi ter o izobrazbi vas Zavod lahko zaprosi tudi za predložitev delovne knjižice ali spričevala oziroma dokazila o pridobljeni izobrazbi.
- ▶ Če ste iskalec zaposlitve, katerega zaposlitev je ogrožena, je ob prijavi potrebno predložiti tudi:
  - ▶ redno odpoved pogodbe o zaposlitvi ali
  - ▶ pogodbo o zaposlitvi za določen čas

Kaj si lahko zagotovim s prijavo pri Zavodu kot brezposelna oseba?

- ▶ informacije o trgu dela in zaposlovanju v Sloveniji ter na območju EU, EGP in Švicarske konfederacije;
- ▶ osebnega svetovalca pri iskanju zaposlitve in vodenju kariere;
- ▶ pravice iz naslova obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti;
- ▶ pravico do uveljavljanja nadomestila potnih in poštnih stroškov;
- ▶ obveščanje o prostih delovnih mestih in možnost posredovanja na prosta delovna mesta;
- ▶ možnost vključevanja v programe aktivne politike zaposlovanja z namenom povečevanja zaposljivost
- ▶ podporo pri kariernem odločanju v Kariernih središčih;
- ▶ pomoč pri uporabi orodij za samostojno vodenje kariere
- ▶ osnovno karierno svetovanje z izdelavo zaposlitvenega načrta

Zaposlitveni načrt

- ▶ Zaposlitveni načrt je pisni dogovor med vami in Zavodom. V njem boste ob pomoči osebnega svetovalca opredelili: • zaposlitvene cilje in področja dela, kjer boste iskali zaposlitev, • aktivnosti iskanja zaposlitve in njihovo intenzivnost na poti do zaposlitve, • pomoč pri iskanju zaposlitve oziroma vključitev v ukrepe na trgu dela za povečanje zaposljivosti in možnosti za zaposlitev, • način komunikacije z Zavodom (po telefonu, pošti, elektronski pošti, preko portala PoiščiDelo.si, osebno), • način in pogostost spremljanja uresničevanja dogovorjenih aktivnosti zaposlitvenega načrta, • nadomestilo stroškov v zvezi z iskanjem zaposlitve, • druge aktivnosti v zvezi z uresničevanjem pravic in obveznosti, ki izhajajo iz statusa brezposelne osebe.
- ▶ Zaposlitveni načrt boste dopolnjevali in spreminjali glede na potrebe in uspešnost doseganja vaših zaposlitvenih in kariernih ciljev.
- ▶ S podpisom zaposlitvenega načrta sklenete z Zavodom dogovor glede medsebojnega sodelovanja in uresničevanja aktivnosti na poti do zaposlitve.
- ▶ Nadzor nad izpolnjevanjem dogovorjenih aktivnosti brezposelnih oseb izvaja Služba za nadzor na predlog pristojnega ministrstva, organa Zavoda ali na podlagi (anonimne) prijave pravne ali fizične osebe. Upravičenost za opravljanje nadzora izkazuje nadzornik s službeno kartico.

Katere so moje pravice?

- ▶ **Pravice iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnost**
- ▶ Pravice iz obveznega in prostovoljnega zavarovanja za primer brezposelnosti lahko pridobite, če ste bili pred nastankom brezposelnosti zavarovani najmanj 9 mesecev v zadnjih 24 mesecih in če izpolnjujete druge zakonske pogoje.
- ▶ Pravice iz zavarovanja za primer brezposelnosti so:
  - pravica do denarnega nadomestila za primer brezposelnosti,
  - pravica do plačila prispevkov za obvezna socialna zavarovanja,
  - pravica do plačila prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje eno leto pred izpolnitvijo minimalnih pogojev za pridobitev pravice do starostne pokojnine po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Katere so moje pravice?

- ▶ **Pravice brezposelnih oseb, povezane z iskanjem zaposlitve in vključevanjem v ukrepe**
- ▶ Zavod vam lahko prizna nadomestilo potnih in poštnih stroškov, ki nastanejo pri aktivnem iskanju zaposlitve na območju Slovenije zaradi:
  - napotitve k delodajalcu,
  - udeležbe na zaposlitvenih razgovorih na vabilo Zavoda ali koncesionarja,
  - udeležbe na zaposlitvenih razgovorih za ustrezno/primerno zaposlitev na vabilo delodajalca,
  - drugih aktivnosti, povezanih z iskanjem zaposlitve (po predhodnem dogovoru z osebnim svetovalcem).

Zavod vam prizna nadomestilo stroškov na podlagi predhodnega dogovora z osebnim svetovalcem, zapsanega v zaposlitvenem načrtu, in na osnovi ustreznih dokazil.

Poštno stroške za priporočeno pošiljko vam Zavod nadomesti na podlagi potrdila pošte in kopije poslane vloge za zaposlitev.

Potni stroški pa se nadomestijo na podlagi predloga in dokazil o opravljenih aktivnostih, ki jih sami predložite oziroma jih Zavod pridobi po uradni dolžnosti.

Katere so moje obveznosti?

- ▶ redno spremljanje objav prostih delovnih mest na oglasni deski urada za delo ali na spletni strani Zavoda,
- ▶ pravočasno prijavljanje na prosta delovna mesta in hranjenje kopij prijav do priprave naslednjega zaposlitvenega načrta,
- ▶ ustrezno odzivanje na napotnice Zavoda oziroma koncesionarjev,
- ▶ udeležba na zaposlitvenih razgovorih na vabilo delodajalca, Zavoda ali drugih izvajalcev ukrepov,
- ▶ zglasitev na Zavodu najkasneje v 15 dneh po poteku roka za izvedbo zadnje dogovorjene aktivnosti v zaposlitvenem načrtu oziroma na dogovorjeni rok s svetovalcem,
- ▶ vključevanje v ukrepe na trgu dela zaradi povečanja zaposlitvenih možnosti,
- ▶ sprejemanje ustreznih oziroma primernih zaposlitev in prizadevanje za pridobitev zaposlitve na razgovoru za zaposlitev,
- ▶ sporočanje resničnih podatkov in njihovih sprememb najkasneje v 3 dneh od nastanka spremembe,
- ▶ predhodni dogovor z osebnim svetovalcem o oprostitvi obveznosti iskanja zaposlitve in obveščanje Zavoda v roku 8 dni, kadar predhodni dogovor ni mogoč,
- ▶ beleženje aktivnosti iskanja zaposlitve v zaposlitveni dnevnik (obvezno tistih, zapisanih v 2., 3. in 4. alineji tega besedila),
- ▶ uresničevanje vseh dogovorjenih aktivnosti v zaposlitvenem načrtu.

Več o denarnem nadomestilu

Kdaj lahko pridobite denarno nadomestilo?

Denarno nadomestilo lahko pridobite:

- ▶ če ste bili pred nastankom brezposelnosti zavarovani za primer brezposelnosti **najmanj 9 mesecev v zadnjih 24 mesecih,**
- ▶ če ste **mlajši od 30 let** in pred nastankom brezposelnosti zavarovani **najmanj 6 mesecev v zadnjih 24 mesecih,**
- ▶ če so bili **plačani prispevki za zavarovanje za primer brezposelnosti** (izjema so osebe, ki so bile v zavarovanje vključene na podlagi delovnega razmerja, delodajalec kot zavezanec za plačilo pa prispevkov ni plačal),
- ▶ če ste brezposelna oseba in vam delovno razmerje **ni prenehalo po vaši krivdi ali voljiter** izpolnjujete druge z zakonom določene pogoje ter
- ▶ se prijavite pri Zavodu RS za zaposlovanje in **vložite zahtevo** za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila v **30 dneh** po prenehanju obveznega zavarovanja.

Več o denarnem nadomestilu

Kako uveljavite pravico do denarnega nadomestila?

Za uveljavitev pravice do denarnega nadomestila morate pri Zavodu:

vložiti zahtevek za priznanje pravice do denarnega nadomestila, ki ga lahko dobite na uradu za delo ali ga [natisnete](#) s spletnih strani Zavoda ali zahtevek [oddate](#) elektronsko prek spletnih strani Zavoda.

K zahtevku je treba priložiti naslednje listine:

pogodbo/e o zaposlitvi,

potrdilo o povprečno prejeti plači ([obrazec](#)), ki ste jo prejeli v zadnjih 8 mesecih pred nastankom brezposelnosti.

Če vam je delovno razmerje prenehalo iz drugega razloga, kot je prenehanje pogodbe o zaposlitvi za določen čas (npr. zaradi redne oziroma izredne odpovedi, sporazumne razveljavitve, na podlagi sodbe sodišča ipd.), je treba izpolniti tudi prilogo k zahtevku in predložiti ustrezna dokazila.

Več o denarnem nadomestilu

Čas prejemanja denarnega nadomestila

Čas prejemanja denarnega nadomestila je odvisen od zavarovalne dobe, in sicer:

2 meseca za zavarovanca, ki je mlajši od 30 let in je bil pred nastankom brezposelnosti zavarovan najmanj šest mesecev v zadnjih 24 mesecih,

3 mesece za zavarovanje od devet mesecev do 5 let,

6 mesecev za zavarovanje od 5 do 15 let,

9 mesecev za zavarovanje od 15 do 25 let ,

12 mesecev za zavarovanje nad 25 let,

19 mesecev za zavarovance, starejše od 50 let in za zavarovanje nad 25 let ,

25 mesecev za zavarovance, starejše od 55 let in za zavarovanje nad 25 let.

Več o denarnem nadomestilu

Kdor je pravico do denarnega nadomestila že izkoristil in jo ponovno uveljavlja, se mu zavarovalna doba, od katere je bila pravica do denarnega nadomestila že odmerjena in zavarovalna doba na podlagi prejemanja denarnega nadomestila, ne všteva v zavarovalno dobo za odmero pravice do denarnega nadomestila.

Zavarovancu, ki je **starejši od 57 let** ali ima **najmanj 35 let zavarovanja**, se pri ponovnem uveljavljanju pravice do denarnega nadomestila v zavarovalno dobo za odmero pravice do denarnega nadomestila **všteva ves čas**, ko je bil zavarovan, vključno s časom prejemanja denarnega nadomestila.

Več o denarnem nadomestilu

Višina denarnega nadomestila

- ▶ Prve tri mesece prejemanja znaša **80%**, v naslednjih devetih mesecih **60%** ter po izteku enega leta **50%** povprečne mesečne plače, ki jo je vlagatelj zahtevka prejel v obdobju osmih mesecev pred mesecem nastanka brezposelnosti (za zavarovanca, ki je mlajši od 30 let in je bil pred nastankom brezposelnosti zavarovan najmanj šest mesecev v zadnjih 24 mesecih, pa je osnova za odmero pravice njegova povprečna plača, prejeta v petih mesecih pred mesecem nastanka brezposelnosti).

Kaj pa obvezno zdravstveno zavarovanje?

Kaj bo uredil Zavod za zaposlovanje?

- ▶ Za čas prejemanja denarnega nadomestila vas bo Zavod prijavil v obvezno zdravstveno zavarovanje, in sicer z dnem, ko vam bo z odločbo priznal pravico do denarnega nadomestila ter odjavil z iztekom, prenehanjem oziroma mirovanjem te pravice.

Kaj morate urediti sami?

- ▶ **V času od prijave na Zavodu za zaposlovanje do izdaje odločbe o priznanju pravice do denarnega nadomestila si obvezno zdravstveno zavarovanje uredite sami na najbližji enoti oziroma izpostavi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije.**
- ▶ Ko prejmete odločbo o priznanju pravice do denarnega nadomestila, se na enoti oziroma izpostavi Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije odjavite iz zavarovanja po začasnem statusu in uveljavite morebitno vračilo vplačanega prispevka.
- ▶ Urejenost vašega obveznega in dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja lahko preverite na spletni strani ZZZS.

Uveljavljanje pravic na Jamstvenem in preživninskem skladu RS

Pravico do izplačila iz jamstvenega sklada imajo delavci:

- ▶ Ki jim je prenehalo delovno razmerje zaradi insolventnosti delodajalca ali so izgubili delo zaradi izbrisa iz sodnega registra brez likvidacije po zakonu o finančnem poslovanju, postopkih insolventnosti in prisilnem prenehanju
- ▶ Kadar ima delodajalec sedež v eni od drugih držav članic Evropske unije ali Evropskega gospodarskega prostora, ima delavec pravice po ZJSRS v primeru, če je na podlagi pogodbe o zaposlitvi opravljal delo ali ga je običajno opravljal na ozemlju Republike Slovenije

Uveljavljanje pravic na Jamstvenem in preživninskem skladu RS

Rok za vložitev zahteve je **90 dni od datuma prenehanja delovnega razmerja**. Postopek za uveljavitev pravic se vedno začne na zahtevo upravičenca!

Vlogo je potrebno vložiti na pristojno območno službo [Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje](#) (ZRSZ). Obrazci so na razpolago na območnih službah ZRSZ in nekaterih uradih za delo, lahko pa ga tudi [natisnete](#).

Vlogi je potrebno priložiti (lahko v kopijah):

- **Odpoved pogodbe o zaposlitvi zaradi začetka stečajnega postopka** (sklep o prenehanju delovnega razmerja, odpoved zaradi začetka stečaja, izdan s strani stečajnega upravitelja)
- **Dokazilo o prijavi terjatve v stečajnem postopku, skupaj s potrdilom o oddaji na pristojno okrožno sodišče** (sprejemni žig, poštno potrdilo). Terjatev je potrebno prijaviti v roku **3 mesecev** od objave o začetku stečajnega postopka na spletni strani AJPES-a.

Potrdilo (obrazec JS-008-P) izpolni stečajni upravitelj in ga posreduje Skladu. Če potrdilo že imate, ga priložite vlogi, v nasprotnem primeru pa ga bo Sklad pridobil od stečajnega upravitelja.